

VZGOJNI NAČRT

OSNOVNE ŠOLE DUŠANA MUNIHA MOST NA SOČI

KAZALO

1. POMEN VZGOJNEGA NAČRTA	3
2. VREDNOTE	3
3. VZGOJNA NAČELA ŠOLE	3
4. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE	3
5. SVETOVANJE IN USMERJANJE	4
6. POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE	5
7. SODELOVANJE S STARŠI	6
8. VZGOJNI POSTOPKI	6

Šola načrtuje svoje delo na področju vzgoje z vzgojnim načrtom. Z vzgojnim načrtom šola na osnovi zakonsko določenih ciljev v sodelovanju s starši in učenci določi način uresničevanja vrednot, medsebojnega sodelovanja in vzgojnih dejavnosti.

Vzgojni načrt je razvojni dokument, ki se lahko spreminja glede na nova spoznanja in znanja ob upoštevanju novih okoliščin in primerov dobre prakse. Pri tem se upošteva načelo vzajemnega sodelovanja vseh udeležencev: učencev, staršev in strokovnih delavcev.

Na podlagi vzgojnega načrta šola sprejme Pravila šolskega reda.

1. POMEN VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt vsebuje vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši ter njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta. Vzgojne dejavnosti so proaktivne in preventivne dejavnosti, svetovanje, usmerjanje ter druge dejavnosti (pohvale, priznanja, nagrade, vrste vzgojnih ukrepov in podobno), s katerimi šola razvija varno in spodbudno okolje za doseganje ciljev iz 2. člena Zakona o osnovni šoli (ZOsn).

2. VREDNOTE

Vzgojni načrt temelji na naslednjih vrednotah:

- **ZNANJE**, s katerim spodbujamo ustvarjalnost, vedoželjnost, aktivnost in njegovo uporabnost v življenju.
- **POŠTENOST**, ki jo zagotavljamo tako, da zaposleni, učenci in starši ravnamo v skladu z etičnimi načeli.
- **ODGOVORNOST**, ki jo učenci izkazujejo z izpolnjevanjem svojih dolžnosti in upoštevanjem šolskega reda; strokovni delavci s strokovnostjo, pravičnostjo, doslednostjo in spoštljivostjo; starši s sodelovanjem s šolo, spodbujanjem otroka pri šolskem delu in spremljanjem njegovega znanja in vedenja.
- **MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE IN SPREJEMANJE DRUGAČNOSTI**, ki jo kažemo s strpnostjo, spoštljivostjo in medsebojnim razumevanjem.

3. VZGOJNA NAČELA ŠOLE

V šoli bomo vzgojno in učno delo organizirali in oblikovali tako, da bomo ob upoštevanju zakonsko določenih ciljev z odgovornostjo, spoštovanjem in kakovostno komunikacijo **učili otroke za življenje**.

Ustvarjali bomo spodbudno okolje, kjer učenci ob upoštevanju dogovorjenih pravil govorijo, mislijo in delajo brez pritiska in strahu pred napakami ali kaznijo. Posebej bomo spodbujali in tudi nagrajevali delavnost, prizadevnost, zdravo tekmovalnost in medsebojno pomoč pri delu.

4. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE

Z vzgojnimi dejavnostmi omogočamo, da se učenci v šolskem okolju počutijo varne, sprejete, da so pri šolskem delu motivirani, zavzeti, ustvarjalni in da prevzemajo odgovornost za svoje vedenje in sprejemajo omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti.

Delavci šole smo avtonomni pri načrtovanju in izvajanju preventivnih in proaktivnih vzgojnih dejavnosti, ki temeljijo na oblikovanju okolja, v katerem bodo učenci uspešno zadovoljevali temeljne telesne, duševne, čustvene in socialne potrebe in razvijali svojo samostojnost in odgovornost.

Izvajamo naslednje proaktivne in preventivne dejavnosti:

- rekreativni odmor v telovadnici,
- odprta šolska knjižnica pred poukom, med odmori in po pouku,
- varstvo vozačev 6. šolsko uro,
- spodbujanje k prostovoljstvu in vključevanju v različne dobrodelne in humanitarne projekte,
- spodbujanje k vrstniški in medvrstniški pomoči,
- spodbujanje k medgeneracijskemu povezovanju,
- spodbujanje k razvijanju splošnih vrednot, socialnih veščin, dobrih medsebojnih odnosov (izdelava plakata, ogled filma, delavnice, razredne ure, šole v naravi ipd.),
- šolska mediacija,
- predavanja za učence, učitelje
- in starše o zdravem načinu življenja in možnih nevarnostih (nevarnosti na spletu, droge, nasilje, zdrava spolnost),
- zgledno vedenje učenca in doseganje dobrih rezultatov izpostavimo in pohvalimo,
- spodbujanje učencev, da sodelujejo na tekmovanjih, natečajih in s tem raziskujejo lastne potenciale in
- aktivnosti v okviru šolskega parlamenta.

5. SVETOVANJE in USMERJANJE

Svetovanje je usmerjena pomoč učencu pri poklicnem usmerjanju, reševanju težav pri učenju, vzpostavljanju medsebojnih odnosov, oblikovanju pozitivne samopodobe, prevzemanju odgovornosti ter drugih področjih. Usmerjanje in svetovanje se izvaja pri šolski svetovalni službi, na urah oddelčne skupnosti, pogovornih urah, roditeljskih sestankih, delavnicah in predavanjih, ob sprotne reševanju problemov. Posredno je svetovanje namenjeno tudi staršem kot pomoč za delo z otroki.

Šolska svetovalna služba vodi dejavnosti za odkrivanje otrok s posebnimi potrebami, svetuje staršem in učiteljem pri delu z otroki, pomaga staršem pri iskanju dodatnih možnosti pomoči v okviru šole in drugih institucij. Posebno pozornost nameni reševanju razvojnih in osebnostnih težav otrok.

Če strokovni delavec presodi, da se pri učencu ali v njegovi družini pojavljajo težave širšega obsega, starše povabimo na razgovor v šolo ali jim predlagamo obravnavo v zunanjih institucijah (Center za socialno delo, Svetovalni center, Dispanzer za mentalno zdravje, Zavod za zaposlovanje, Varna hiša, Krizni center, Vzgojni zavodi itd.).

6. POHVALE, PRIZNANJA in NAGRADE

Učenec lahko za uspešno in prizadevno delo na šoli ter aktivno in kvalitetno zastopanje šole v širšem prostoru (kraj, občina, država) prejme pohvalo, priznanje ali nagrado. Izrekajo oz. podeljujejo jih lahko nosilci dejavnosti, oddelčne skupnosti in skupnosti učencev, razrednik, učiteljski zbor, ravnatelj.

POHVALE

Pohvale so lahko ustne ali pisne.

Ustne pohvale so sproti izrečene posameznemu učencu ali skupini učencev za:

- pomoč učencu ali drugim zaposlenim,
- dobro sodelovanje pri pouku in drugih oblikah dela,
- dobro narejen izdelek,
- humanitarno pomoč,
- samoiniciativno opravljeno delo,
- izboljšano oceno, izboljššan rezultat.

Pisne pohvale prejme posamezen učenec ali skupine učencev za aktivnosti, ki trajajo celo šolsko leto. Podeljujejo se v oddelkih ob zaključku šolskega leta. Izreka jih razrednik ali nosilec dejavnosti za:

- bistveno izboljšanje vedenja, odnosa ali učnega uspeha,
- vidnejše rezultate pri interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole (za zgolj udeležbo pri ID se pohvala ne podeljuje),
- posebej prizadevno delo v oddelčni skupnosti ali skupnosti učencev,
- dosežke na šolskem tekmovanju,
- nudenje pomoči sovrstnikom.

PRIZNANJA

Priznanja se podeljuje za delo in dosežke, ki so pomembni za šolo kot celoto in prispevajo k ugledu šole v širši skupnosti, in sicer za:

- rezultate na tekmovanjih višje ravni od šolskega (izda zunanja institucija ali šola na predlog strokovnega delavca)
- večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, skupnosti učencev ali interesni dejavnosti (izda šola na predlog strokovnega delavca)
- doseganje vidnih rezultatov pri šolskem delu - priznanje za odličnost (izda šola) in ga prejmejo:
 - učenci od 3. do 5. r., ki imajo vse ocene zaključene odlično in
 - učenci od 6. do 9. r., ki imajo največ dve oceni zaključeni prav dobro.

Razrednik zbere pisne predloge drugih strokovnih delavcev (mentorjev) in poda predlog učiteljskemu zboru. Priznanje podeljuje razrednik.

NAGRADE ob zaključku šolanja

Nagrado lahko prejme učenec za izjemen prispevek k delovanju in ugledu šole po sklepu učiteljskega zbora. Nagrada je knjiga ali šolska kocka (posebno unikatno darilo iz stekla).

Knjižna nagrada.

Knjižno nagrado prejme učenec, ki dobi vsaj dve priznanji.

Upošteva se vsa priznanja, razen spominskega priznanja za slovensko bralno značko, saj učenec ob tem priznanju že prejme knjigo.

Kocka. Podeljuje se za izjemne dosežke in ni nujno podeljena vsako leto. Praviloma je prejemnik nagrade učenec, ki zaključuje 9. razred. Podeljuje jo ravnatelj ali drugi ugledni predstavnik lokalne skupnosti (župan, priznan kulturni delavec, ...).

Kdor dobi kocko, ne dobi knjižne nagrade.

Nagrade podeljuje ravnatelj ob zaključku šolskega leta na slavnosten način.

7. SODELOVANJE S STARŠI

Redno, kvalitetno in vzajemno sodelovanje s starši pomaga pri učinkovitosti vzgojne dejavnosti šole. To lahko dosežemo tako, da redno sodelujemo, se poslušamo, si zaupamo, se iskreno pogovorimo in da starši zaupajo v strokovno presojo strokovnih delavcev šole.

Starše bomo sproti obveščali o aktualnih dogajanjih na šoli. Če s starši učenca ne bomo mogli vzpostaviti stika, bomo v korist otroka obvestili ustrezne zunanje inštitucije.

Oblike in načini sodelovanja s starši:

- pogovorne ure,
- roditeljski sestanki,
- osebni individualni pogovori,
- telefonski pogovori, elektronska pošta,
- predavanja za starše in
- neformalno druženje.

8. VZGOJNI POSTOPKI in UKREPI

Vzgojni postopki so usmerjeni pedagoško strokovni postopki, ki lahko zadevajo enkratne težje kršitve pravil ali ponavljajoče, pogostejše in obsežnejše kršitve pravil šolskega reda. Šola v Pravilih šolskega reda določi vzgojne ukrepe za posamezno kršitev pravil.

V primeru težav učenca učitelji upoštevajo **načelo postopnosti**:

1. reševanje problema tam, kjer je nastal: učenec z učiteljem oz. učenec z učencem ob sodelovanju učitelja (pogovor in dogovor);

2. sodelovanje razrednika pri obravnavi problema (če se težave ponavljajo oz. stopnjujejo in se stanje ni izboljšalo);
3. sodelovanje svetovalne službe (če se težave ponavljajo oz. stopnjujejo in se tudi ob sodelovanju razrednika stanje ni izboljšalo);
4. sodelovanje vodstva šole, če se težave ponavljajo oz. stopnjujejo in se tudi ob sodelovanju razrednika in svetovalne službe stanje ni izboljšalo).

Na nivoju šole je osnovan **tim za vzgojno delovanje**. Sestavljajo ga fleksibilni člani (predstavnica šolske svetovalne službe, razrednik in po potrebi učitelj, ki je določeno kršitev prvi obravnaval ali bil očividec). Tim za vzgojno delovanje se skliče po presoji strokovnega delavca ali učiteljskega zbora.

Vzgojne ukrepe se izvede, kadar:

- učenec krši svoje dolžnosti določene z zakonom ter drugimi predpisi in akti šole,
- učenec ni pripravljen sodelovati pri reševanju konflikta,
- ni mogoče doseči dogovora,
- se učenec dogovora ne drži,
- so bila pred tem izrabljena vsa sredstva vzgojnih dejavnosti.

Vzgojni ukrep je torej posledica kršitev šolskega reda, je postopek, v katerem vodimo učenca k temu, da spozna svojo krivdo ter poiščemo priložnost za spremembo neustreznega vedenja. Ukrep mora biti za učenca neugoden, vendar realen, sprejemljiv in vzgojen.

Vzgojni ukrepi so:

- pogovor,
- opozorilo,
- opravičilo,
- restitucija,
- dodatna delovna obveznost oz. opravljanje dela v korist razredne ali šolske skupnosti,
- začasni odvzem naprave ali predmeta,
- vračilo lastnine oškodovancu,
- ukinitve nekaterih pravic v primeru ogrožanja varnosti,
- odstranitev od dejavnosti v primeru ogrožanja varnosti,
- premestitev v drug oddelek,
- zadržanje po pouku,
- neopravičene ure,
- zapis razmišljanja o vedenju,
- priprava referata na vzgojno temo in predstavitev,
- nadomestni vzgojno - izobraževalni proces.

Veljavnost: Dne 12. 6. 2024 je Svet zavoda OŠ Most na Soči sprejel spremembe vzgojnega načrta, ki pričnejo veljati 13. 6. 2024.